

Hocam Prof. Dr. Bilge Umar

Değerli Hocam Prof. Dr. Bilge Umar'ın lisansta öğrencisi olamadım. Çünkü, kendisi o sıra emekli olmuş, İzmir'de avukatlık yapıyor, bir yandan da tarihle ilgili çalışmalarını sürdürüyordu. Ancak, halefi olan Hakan Hocamızın teklifini kabul ederek, kendisi fakültede tekrar ders vermeye başladığı dönem, benim asistanlığımın ilk dönemiydi. Fakültede ders verdiği yıllar boyunca, Hocamın verdiği derslerde asistanlık yapmak benim için birçok yönden şans ve onur olmuştu. Kendisinin meselelere, genel bakış açısından farklı bir bakışı, pratik, net ve dolambaçlı olmayan çözümleri, pek kimsenin fark etmediği noktadan konuya yaklaşımı sayesinde, hukukî meselelere daha farklı bakmayı öğrenmiştim. Örneğin, o güne kadar ikrarı, delil olması dışında düşünemezken ve ikrarla ilgili birçok ayırımın karmaşası içinde dolaşırken, bir gün ders çıkışı "ikrar edilmiş şey ikrar edilmiştir, bu kadar uzatmaya gerek yok" deyişi, benim ondan sonra ikrara bakışımın değişmesine sebep olmuştu. Bunun gibi daha birçok örnek verilebilir. Sınavlardan sonra, sınav kâğıtlarını kontrol için Hocanın bürosuna gidişim ve orada geçen birkaç saatte öğrendiklerim ise benim için ayrı bir tecrübeydi. Çünkü Hocayla birlikte sınav kâğıtlarını değerlendirirken, geçen sürede hukuktan daha çok, benim sorularım üzerine, tarih ve İzmir tarihi üzerine deyim yerindeyse, hap şeklinde bilgi verir, bu da benim için başlı başına bir kazanç olurdu.

Hocanın, bazı çevrelerde neredeyse hukukçuluğundan daha çok tarihçiliği, bu alandaki merakı ve eserleri bilinmektedir. Doktora aşamasında Almanya'da bulunduğum sırada, arkeoloji bölümünden arkadaşlara, Prof. Dr. Bilge Umar'ın Hocam olduğunu söylediğimde, tepkileri ilginçti, benim için de gurur kaynağı olmuştu. Bu yönüyle, Hocamızın bir örneği daha yoktur herhalde.

L

Hocamızın hem Türkçe'ye hem de diğer birçok dile vukufiyeti, ondan sürekli yeni şeyler öğrenmemizi sağlamış, zaman zaman da araya küçük şakalar da katıp Prof. Dr. Postacıoğlu'na da atfen, dil üzerine tenkit ya da açıklamaları her zaman yol gösterici olmuştur. En son 2009'da Abant'da yapılan Usûl Hukukçuları Toplantısı'nda, Hocamızın müzik üzerine, hem teorik hem pratik bilgisine de, gece vakti, gölün kenarında birçok kişiyle birlikte şahit olduk... O güzel havada ve doğanın içinde geçen keyifli saatler, hep güzel bir hatıra olarak kalacak hepimizde. Özellikle, halefi olan değerli Hocam Prof. Dr. Hakan Pekcanıtez ve Prof. Dr. Oğuz Atalay ile birlikte icra kabiliyetleri, kürsümüzün bu konuda ne kadar yüksek bir performansla sahip olduğunu da herkese göstermiş, İzmir kürsüsünün ayrıcalığını bir kez daha yaşatmıştır.

Hocamızın Medenî Usûl ve İcra-İflâs Hukuku alanında her zaman başucu eseri olan ve bugüne kadar aşılammış çalışmaları vardır. Bu konuda "İspat Yükü" ve "İcra ve İflâs Hukukunun Tarihî Gelişimi ve Genel Teorisi"ni zikretmek yeterlidir. Değerli Hocamızın, sosyal bir usûl hukukçusu olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Kendisinin bu konudaki görüşlerinden her zaman yararlandım ve yararlanmaya da devam edeceğim. Bazen, daha genç olmaktan ve yanlış anlaşılma kaygısından kaynaklanan bir çekingenlikle, doğrudan yazamadığım konularda, Hocaya atıf yapmak her zaman işimi kolaylaştırmış, ancak kendisinin yazdığından daha fazlasını zaten söylemek de mümkün olmamıştır.

Hocamızın kendinden emin, sakin, itidalli kişiliğini de burada zikretmek gerekir. Bazı toplantılarda yapılan eleştirileri sükûnet ve geniş gönüllülükle karşılması da hep bize örnek olmuştur. Özellikle toplantılarda, yapılan konuşmaları izlerken ciddiye alması, katkı sağlamaya çalışması, görüşlerini paylaşmasa da başkalarının konuşmalarını sabırla dinlemesi kendisinin diğer örnek aldığımız yönüdür.

Hocamızı herhalde en iyi tanımlayacak özellik, kendisinin artık örneği çok az kalan “çok yönlü bir bilim adamı” olduğudur. Bugün kendi alanına hapsolmuş, hatta orada kaybolmuş bilim adamı iddiasında olanları gördükçe, Hocamızın değerini daha iyi anlıyoruz.

Kendisinin kurduğu kürsü, özellikle onun ardından Değerli Hocam Prof. Dr. Hakan Pekcanitez’in emek ve çabalarıyla, bugün artık hukuk hayatımızda ciddi bir ağırlığa sahip olmuş, başka fakültelere bu etki sirayet etmiş, artık deyim yerindeyse bir İzmir ekolü oluşmuştur. Kendisinin kurucuları arasında yer aldığı Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi de, bugün ülkemizin önde gelen birkaç fakültesinden biri haline gelmiştir. Kendisinin bir İzmirli olarak bunlardan mutluluk duyduğundan şüphemiz yoktur.

Değerli Hocam’a sağlık, mutluluk ve huzur dolu nice yıllar diliyorum. Her şey için en derin minnet ve şükranlarımızla...

Muhammet ÖZEKES